GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 72.

We Srzodę Dnia 6. Września 1797.

Z Paryża d. 18. Sierpnia.

Przedwczorem Desbonnieres zdał rapport imieniem wyznaczoney kommissyi do roztrząsnienia traktatu pokoiu z Portugalią na taiemney sessyi radzie 500 Proponował ratyfikowanie tego traktatu, co zaraz nastąpiło. Nim ta kommissya zdała swoy rapport, widziała się wprzód z naszem ministrem zagranicznych związkow obywatelem Taleyrand Perigord, ktoremu, iak mówią okazała swoie zadziwienie, iż pierwey może o traktacie z Portugalią zdać rapport, iak o innych traktatach, to iest z Anglią &c. Wspomniony minister odpowiedział nato, że to iest skutek systematu, za którym dyrektoryat idzie, oddzielenia Anglii od wszystkich skoalizowanych potencyy, i dodał iż mimo nieprzezwyciężonych prawie trudności, iednak niewątpi o zawarciu z Anglią całkowitego pokoiu.

Trwogi względem nowych rozruchow ieszcze tu całkiem nie ustały. D. 15 deputowany Fargues powstał w radzie 500." Gdyby rzecz o którey, rzekł, do was mowić zamyślam tylko się osobistego waszego niebezpieczeństwa tyczyła, zamilczałbym; ale gdy od niey publiczna spokoyność i bezpieczeństwo zawisły muszę złamać milczenie. Musicie dobrych i złych obywateli ostrzedź; dobrych abyście zachęcili, a złym abyście powiedzieli, że ich wiarołomne zamiary są wiadome. Od 2 miesięcy iest Paryż wyrzutem naypodleyszych ludzi napełniony. Jeżeli dotąd w tey sali radzicie, to winniście wasze życie iedynie niepewności i nieodwadze naszych katow, względem wyprowadzenia ich planu, to iest czyli was na mieyscu waszych sessyy czyli w waszych domach wymordować maią. Pieniędzy, broni ammunicyi, nic iuż nie brakuie, wszystko iest pogotowiu. Przeszłey nocy uwiadomiłem kommissyą dozorczą nad salą, o niebezpieczeństwie, które wam grozi; baczność iey będzie zapewne umiała odwrocić burzę, która wam grozi. 208 członkow obydwoch rad tymczasem do zamordowania przeznaczonych. Zbrodnia łaknie krwi i rabunku; ci, którzy czysty i gorliwy na-

tryotyzm udaią, myślą o dalszych zbrodniach. Powtarzam ieszcze raz, iż nie byłbym o tym spisku mówił, gdyby tylko wam zagrożono, ale że tu o wszystkich dobrych obywateli idzie. Teraz potrzeba czuyności, spokoynego rozważania i siły. Żądam więc wysłania poselstwa do dyrektoryatu, aby nam iutro o położeniu Paryża zdał rapport. „ — Deputowany Berenger rzekł, iż niespokoyność deputowanego Fargues nie iest bez gruntu; lecz mówi daley, my nie zapobieżemy złemu, ieżeli tylko strach będziemy rozszerzać; musiemy dobre ustawy stanowić, i w silnym i maiestatycznym położenin stanąć. Z resztą nie mamy ieszcze żadnych oczywistych dowodow o tych spiskach, i dla tego żądam względem propozycyi Fargues porządku dniowego. „ Przyiąto.

Dzisieyszy ieden dziennik czyni takowe opisanie teraznieyszego stanu Paryza: "D. 15. t. m. biegało tu wiele listow pewnego insurrekcyynego wydziału, którego człoǹki bardzo są znane, ponieważ do spisku Babøefs należeli. Te listy wzywaią jakobinow, którzy sobie teraz imię patryotow daia, aby na pierwszy znak, który w nocy będzie dany gotowi byli do przyłożenia się do wielkiego dzieła, które będzie dla dobra publicznego przedsięwzięte. Niektórzy znich mieli się aż do dalszych rozkazow, między godziną 11. i 12. w nocy przy salach obydwoch rad ciała prawodawczego zgromadzać. Dozorcy sali udali się względem tego burzliwego proiektu do ministra policyi. Ten oświadczył im, iz iest uwiadomiony o przygotowaniu niespokoynych poruszeń, ale iuż z kommendantem Paryzkim uczynił potrzebne śrzodki do rozpędzenia natychmiast wszelkiego kupienia; a zatym nie potrzeba się żadnych nieprzyiemnych krokow obawiać. Wiele reprezentantow udało się do kommissyi rady starszych, inni byli do niey wezwani i uzbroili się. Zamyślano ieszcze po Pichegru posłać, ale on właśnie nadszedł. Officyerowie gwardyi ciała prawodawczego oświadczyli swoią gorliwość i szczere swoie przywiązanie do ciała prawodawczego, że oni i ich żołnierze gotowi są ostatnią kropelkę krwi zań wylać. Przytomni reprezentanci byli bardzo na te gorliwości oświadczenia poruszeni. Inna bardziey poruszaiąca scena, sprawiła zebranem reprezentantom ieszcze żywszą radość. Poważni mężowie, oycowie familiy i deputowani od młodzieży z wszystkich części miasta, a nawet nayodlegleyszych przedmieść przybiegli z offiarowanoiem swych ramion i żądali maszerowania do uchwycenia broni za ciało prawodawcze. Okazali naygorącsze męztwo i żałowali tylko, że fakcyoniści nie rozpoczęli w tym dniu swych kary godnych usiłowań. „

Woyna przeciw czarnym kołnierzom trwała tu ieszcze dotąd: d. 15. przyszło z tego powodu do małego zakłócenia, którego okoliczności bardzo powiększono i przesadzono. Oto iest w tey mierze urzędowny rapport zdany od szefa batalionu Guastard szefowi brygady Cathol: "Przechodząc d. 15 z moim batalionem okolice małe Koblentz nazwane, słyszałem krzyk: "Precz z czarnym kołnierzem!„ Zdało mi się że ten głos z lewego skrzydła batalionu dał mi się słyszeć; udałem się tam natychmiast, ale znalazłem wszystko cicho i w porządku. Tym czasem gdy na odwachu stanąłem wezwałem officyerow do siebie dla dowiedzenia się zkąd ten krzyk wy-

szedł. Żołnierze 7 i 8 kompanii powiedzieli mi, że kilka osob z czarnemi kołnierzami chciało się przez szeregi woyska przedrzyć, że na żołnierzy z pogardą spoglądali i nawet ich łokciami szturkali. Na to zawołali niektórzy żołnierze: " Jak bezczelni iednak ci ludzie są! powinniby sobie przecię, gdy ich mundury ieszcze nie podarte przypomnieć, iakeśmy ich w tych sukniach w Wandzie uczęstowali, i cicho siedzieć. „ W tym zaraz momencie więcey ieszcze ludzi przyłączyło się do tych niespokoynych, i na nowo chcieli się przez kolomnę przedrzyć. Żołnierze zeszlusowali potym swoie szeregi, i zniecierpliwości nad zuchwałością tych ludzi zawołali: " Precz z czarnym kołnierzem! „ Officyerowie wezwali ich do porządku, żołnierze usłuchali. Niektórzy z tych niespokoynych ludzi, tak daleko swą szlachetną odwagę posunęli, (obawiaiąc się aby to doprawdy nie było) że przywiązane na drugim kołnierzu owe czarne natychmiast sami po odrzucali. Taka iest dodaie szef dywizyi Guastard, historya owego wielkiego zdarzenia, które przyważnosci iaką iey nadano zapewne całey Francyi i Europie znana będzie, a może nawet i do potomności doydzie."

Woyna przeciw czarnym kołnierzom iest iuż więc zakończona. Gdy nasi żołnierze w niektórych okazyach zaczęli się trochę przeciw czarnym kołnierzom uno sić, kazał jenerał Angereau przy parolu następuiący rozkaz ogłosić: " Jenerał będąc uwiadomionym, iż żołnierze 17 dywizyi obywateli napastowali, że im się część ich ubiorow nie podobała; przypomina więc swem braciom broni, że siła woyskowa na to szczegulniey iest postanowiona, aby zabespieczała szacunek i własność osobom. Oznaymuie im oraz, iż wszystkiey surowości ustaw przeciw tym użyie, którzyby się w tym punkcie zapomnieli. „

Minister wewnętrzny wydał rozkaz do rządowych kommissarzy po departamentach, aby młodzież będąca w rekwizycyi do armiy się udała. Dotąd zrobiło się wiele nadużyciow z powodu w rekwizycyi będącey młodzieży. Rozumieiąc ci, że iuż przy armiach nie są potrzebni, zostali się w domu dla dopomożenia rodzicom roboty około żniwa &c. To pociągnęło za sobą, że niektóra młodzież będąca iuż przy armiach opuściła swe chorągwie i powrociła do domow. Dla zapobieżenia więc desorganizacyi armiow wyszedł powyższy rozkaz.

Kommendy nad gwardyą ciała prawodawczego ieszcze żadnemu jenerałowi nie dano. Nowy minister woienny Scherer wydał wiele rozporządzeń, między innemi i ten aby żołnierze przed kommissarzami woyskowemi stanęli, żeby o ich stanie powziął wiadomość. Wieść, którą niektóre jakobińskie pisma rozpuściły, iakoby jenerał Lapoype szwagier Frerona, był po Schererze na ministra woiennego przeznaczony, iest nie prawdziwa.

Rozpuszczono wieść, iakoby w Bordeaux do krwawych zakłoceń przyszło. Jenerał Moncey, który przeciw Hiszpanom kommenderował, ruszył natychmiast przymuszonem marszem w 1500 ludzi do Bordeaux, gdzie iednak wszystko w zupełney spokoyności zastał.

O teraznieyszym kommendancie Paryża jenerale Verdieres, wiele dobrego mowią.

)2(

Dywizye Włoskiey armii przysłały swoie wiadome adreſsy do administracyy departamentowych we Francyi, aby ich obywatelom oznaymiły. Wiele administracyy odpowiedziały im bardzo mocno na te ich adreſsy. Między innemi administracya departamentu Rony napisała z Lyonu do jenerała Berthier list, w którym wyraza, iak fałszywie udano przed Włoską armią, że Francya okropności anarchii &c. stała się łupem. "Nie, mowi w tym liście, Francya nie podpada teraz żadnemu innemu niebezpieczeństwu, iak zagrożeniu 80,000 swych dzieci, które uwiedzione potwarzą, grożą zwrocenia się przez Alpy dla zapalenia pochodni domowey woyny i topienia swego żelaża w piersiach swych współobywateli i swych krewnych. "Ten list tego departamentu czytano wczoray w radzie 500, i z pochwałą w protokuł wciągniony został." Takowy list, rzekł deputowany Quatremere, iest potrzebny do ugruntowania dobrego porozumienia, które teraz między dyrektoryatem i obiema radami panuie. " O przytoczeniu Quatremer wątpi ieszcze wiele osób.

Emigranci, z któremi się dawniey pod brzegami Kale okręt rozbił, i między któremi Xżę Choiseul się znayduie, otrzymali wolność, i są na okręcie do neutralnych kraiow powiezieni.

Tak nazwane towarzystwo filantropow otwarło przedwczorem w dawnym kościele P. Maryi swoie posiedzenia.

Podług wiadomości z St. Domingo panuie tam odwołany kommiſsarz Santhonax z większą daleko władzą, iak dawniey. Jenerał Desfourneaux i inni officyerowie są z jego rozkazu aresztowani.

Człowiek, który jenerałowi Pichegru zegarek wykradł, wyznał w inkwizycyach, że dla tego to zrobił, iż go Pichegru niedawno iako człowieka, który royalistow schadzki u siebie trzyma oskarżył, a on iednak dobrym iest patryotą.

Tak nazwane koncylium narodowe w kościele P. Maryi pierwsze w tych dniach posiedzenie miało.

Obywatele Trudon i Popelin członki departamentu Sekwany zostali zato oddaleni, ze gromady swych okolic wezwali aby 10 lub 12 walecznych i poczciwych mężow na seſsyą rady starszych, kiedy będzie zdawany rapport o uorganizowaniu gwardyy zaprowadzili. Przez wysłanie tych ludzi chci elinaradzeniom nadać przewagę.

Proiekt, który d. 14 deputowany Emery radzie 500 podał, względem zniesienia włożonego na dobra rodzicow i krewnych emigrantow sekwestru, ieszcze na tey samey seſsyi dekretowany został. Dekret ten iest takowey treści: Wszystkie ustawy i dyspozycye ściągaiące się do sekwestru dobr lub dziedzictwa rodzicow, dziadow i innych krewnych, iako też sekwester na te dobra włożony, są zniesione i wszystkie uczynione z rzecząpospolitą podziały tych dobr są zanieważne uznane. Dobra, o które w pewnych przypadkach mogą zachodzić żądania, i które się ieszcze w posiedzeniu rzeczypospolitey znayduią, będą w naturze oddane; te zaś, z któremi iuż podług ustaw postąpiono, zostaną iako sprzedane uznane, i innym sposobem właścicielom wynadgrodzone. Intraty wspomnionych dobr i prowizye będą za sekwestr, administracya i utrzymanie obrachowane &c.

Z Konstantynopola d. 28. Lipca.

Przed 4 dniami od granic Persyi przybyły nadzwyczayny kuryer przywiozł wiadomość o śmierci Agi - Muhamed Chana, rzezanca, która tu wielkie wrażenie sprawiła; ponieważ człowiek żyiąc prawie nieznany do 70 lat, kiedy potrafił wszystkie zawady przezwyciężyć, zdobyć prawie całą Persyą, ukończyć woynę zagraniczną, taki człowiek niemogł bydź tylko sąsiadem niebezpiecznem dla Porty. Zaboycza ręka pozbawiła życia tego uzurpatora, i nieszczęśliwa Persya iest na nowo w okropney anarchii pogrązona.

Alo Basza nazywaiący się na potym Seid - Ali Basza, będąc wczasie bawienia tu swego obsypany honorami i prezentami, wyiechał będzie temu kilka dni do Adryanopola.

Z Londynu d. 18 Sierpnia.

Przeduczorem przybył tu królewski posłaniec P. Brookes z depeszami od lorda Malmesbury z Lill. Ten przywiozł także urzędowną kopią zawartego między Francyą i Portugalią traktatu pokoiu. Gdy do Dower przybył, zakazano wszelkiey kommunikacyi z okrętem, na którym on przypłynął. Jak się domyślaią to zapewne dla tego, aby wiadomość o zawartym pokoiu między Francyą i Portugalią (o którym iuż z Francuzkich gazet wiemy) nie pierwey się w Publikum rozeszła nim rządowi będzie doniesiona. Dowiaduiemy się że maią bydź takie podstawy tego traktatu: "Rzecz pospolita Francuzka będzie co do handlu do rownych pożytkow z Anglią przypuszczona; niektore krainy Portugalskie w południowey Ameryce będą Francyi ustąpione; i Portugalia obowięzuie się w teraznieyszey woynie nayściśleyszą neutralność zachować. Francuzkie okręty maią mieć rowny iak Angielskie do Portugalskich portow przystęp, i odtąd (iak Francuzkie wiadomości donoszą) nie może razem więcey iak 6 Angielskich woiennych okrętow do portu Lizbony, a 3 do innych portow Portugalii wchodzić. Pryzy żadnego narodu nie będą miały schronienia w Portugalskich portach.

Bardzo rożne tu są mniemania względem tego traktatu, tak taiemnie, niespodzianie, i bez wiedzy naszego rządu zawartego, który iuż na ow czas w robocie był, gdy nasz parlament 200,000 f. szt. subsydyy Portugalii uchwalił, z których iuż 70,000 f. szt. w woiennych sprzętach &c. iest przesłanych. Jedni trzymaią go iako dobry znak, iako poprzednik prędkiego pokoiu z Anglią; inni nie wystawiaią go sobie z tak dobrey strony, i mniemaią nawet, że zerwanie pokoiu z Portugalią z naszey strony iest nieodwłoczne, i że wyprawa przeciw Brazylii, może w krótce przedsięwziętą będzie. Tyle iest pewna że Anglia ostatniego sprzymierzeńca utraciła, na którego wierności tyle pokładała, i że zawarty z Francyą pokoy, bardzo iest dla rzeczypospolitey Francuzki pożyteczny, a dla nas bardzo szkodliwy. Wiele ieszcze w naszych portach woiennemi sprzętami naładowanych okrętow do Portugalii było, które teraz przeciwny rozkaz odebrały.

Nasz gabinet miał wczoray z powodu wyższey depeszy i odpowiedzi na nią posiedzenie.

Kawaler d'Ameida tuteyszy Portugalski poseł, miał po odebraney od swego dworu depeszy wczoray z ministrem stanu konferencyą. Do naszego posła w Lizbonie P. Robert Walpole posłano natych-

miast z przyczyny zawartego pokoiu depesze.

Lord Gower w krótce także do Lill nazad odiedzie, gdzie sekretarz Wesley przed kilką dniami iuż stanął.

P. Pitt mówią tuteysze pisma, zbraniał się dotąd wchodzić z Francyą w osobny pokoy, i niechciał tylko razem z swemi sprzymierzeńcami pokoy zawierać. Francuzki dyrektoryat znał iego delikatność, i stateczność myślenia; uprzątnął więc te trudności do pokoiu z Anglią, oderwawszy mu wszystkich sprzymierzeńcow, tak iż W. Brytania może teraz osobny pokoy zawierać.

Słychać także, iż allians między Francyą i Portugalią ma bydź poźniey zawarty.

Na wiadomość o zawarciu pokoiu między Francyą i Portugalią spadły tu papiery o ieden procent.

Na P. Nagel kapitana rozbitey pod Francuzkiemi brzegami fregaty Artois od 38 armat, krewnego z marłego nie dawno P. Burke, i innych należących do niey officyerow, ma bydź w Spithead na woiennym okręcie William sąd woyskowy złożony. Ta fregata była wcale nowa, dopiero w roku 1794 z warsztatu spuszczona.

Cała woienna siła w Irlandyi składa się teraz z 40,000 regularnego woyska, 24,000 kraiowey millicyi i 34,000 ochotnikow, razem z 98,000 ludzi.

We wtorek odprawili Król, Królowa, i Królewny na fregacie Fiorenzo morzem do brzegow Weymouth podroż. Obiad iedła cała familia na tym okręcie i po skończonym obiedzie tańcowali maytkowie na przodzie okrętu, ulubiony w Anglii Szkodzki taniec. Maytkowie staneli po obu stronach okrętu dwiema rzędami i i każdy miał niebieską przepaskę na plecach, na którey w śrzodku królewski herb złotem i te słowa: God save the King, między dwiema lwami wyszyte były.

Wdowa P. Burke, odebrała od kancellaryi stanu zlecenie aby fałszywemu wydaniu rękopismow P. Burke zapobiegła. Zostałe po nim dzieła będą od iego przyiacioł wydane.

Zdobyte przy kapie S. Wincentego Hiszpańskie liniowe okręty są teraz wyporządzone i uzbroione, i składaią część przy Kadyx stoiącey Angielskiey eskadry pod lordem St. Vincent, która żywności z Gibraltaru dostaie.

Że się nasz parlament na przeznaczony dzień dla uchwalenia nowych summ do popierania woyny zgromadzi, iest nie prawda. — Pakebot the Expreſs z Kuxhawen do Jarmut przeznaczony, uciekł szczęśliwie goniącemu go Francuzkiemu korsarzowi.

Owe 6 Francuzkich fregat pod admirałem Cercey, które do Batawii przybyły i wyporządziły się, powrociły z tamtąd do wyspy Francuzkiey nazad.

Do Portsmut przybyła fregata Espion z Nore, a zbuntowani na niey maytkowie będą teraz sądzeni.

Z Lizbony donoszą pod d. 2 t. m. że tam pewnego Brabantczyka imieniem Segrè, który dawniey od Hiszpańskiego rządu do intereſsow w Afryce był użyty, aresztowano. Tego zaraz dnia po aresztowaniu poderznął sobie garło. W pugilaresie iego znaleziono plan spisku, który iuż o mało że nie wybuchnął, i który między innym za cel miał wyrznąć krolewską familią. Jak tylko Segrè aresztowanym zo-

stał, zaraz się będący w Lizbonie Hiszpański poseł o niego dopominał, ale od rządu odebrał odpowiedź, iż z samem rządem Madryckim w tey mierze się porozumie. W spisek ten Segrè maią, iak tuteysze pisma mowią znaczne zagraniczne osoby wchodzić.

Z Londynu do Dover iest 72 z Dover do Kale 21, a z Kale do Lill 28 Angielskich mil.

Do Leith fregata Proserpina przyprowadziła Hollenderskiego korsarza Cendraht od 10 armat z zabranemi przez niego pryzami.

P. Browne z Cumberland, który przedsięwziął podroż wewnątrz Afryki, iest iuż w drodze napowrot do Anglii. On więcey ieszcze okolic Afrykańskich zwiedził iak Bruce. Podług nadeszłych iuż od niego wiadomości ow sławny kościoł Jowisza w Amonii, którego Lukan śpiewał ieszcze po części stoi. Ważna podroż P. Browne będzie potym drukowana.

Na wyspie Dominica nieiaki Course, porządną korrespondencyą z Francuzkim kommiſsarzem Victor Hugues prowadził dla poddania tey wyspy Francuzom; ale żołnierz ieden zdradził Course i obieszono go.

Eskadra P. Pellew od 3 woiennych okrętow, która w około Brestu krążyła, powrociła nazad do Falmut.

Słychać iż Hiszpanie znaczną flottę w Kartagenie mieli uzbroić, która iest do Kadyx dla odpędzenia naszey flotty przeznaczona.

W Lill oczekuią w krotce Ceſsarskiego pełnomocnika.

Z Wetzlar d. 18. Sierpnia.

Rozłozenie kilku batalionow na linii demarkacyyney stoiącego związkowego woyska, Prusakow, Hanoweranow i Brunswikow w biskupstwie Hildesheim, nie miało, iak tuteysza gazeta przywodzi, inney przyczyny, iak rozstawienie stoiącego z uciskiem mieszkańcow w Xięstwie Minden na kupie woyska.

Jen: Hoche trochę na zdrowiu zapadł, i używa ciepłych kąpieli Lany; ten jenerał uwolnił nasze miasto od wszelkich liwerunkow, i tuteysze okolice dla żołnierzy Francuzkich wszystkich potrzeb dostarczać muszą. Ztąd wnoszą że tu iego głowna kwatera zostanie się stać. — Jenerał Cherin poiechał ztąd do Paryża.

Pod czas obchodu d. 10 sierpnia musiały bydź przypadkiem ładunki przemienione, przez co wiele żołnierzy podczas manewrow zabitych i ranionych zostało. Żołnierze armii Sambry i Mozy od 3ech miesięcy nie bierą żołdu; mieszkańcy muszą im wszystkiego dostarczać.

Z Rzymu d. 5. Sierpnia.

Od kilku dni po Kafenhausach i mieyscach publicznych rewolucyyne rozmowy dały się słyszeć; każdego zaś rana widzieć można było poprzylepiane odezwy lud do buntu wzywaiące. Rząd całey swoiey użył dzielności, i wszystkich sposobow zmierzaiących do utrzymania bezpieczeństwa, i uprzedzenia nieszczęść i zdrozności ktoreby takowe pierwiastki nie omylnie ściągnęły. Zamek S Anioła opatrzono w żywność i ammunicyą; powiększono garnizon; w nocy czwartkowey woyska złączone z żołnierzami Policyi (sbirami) po całem patrolowały miescie, i ważnieysze obięły mieysca. Małą fortęcę przytykaiącą do pałacu Quirinal gdzie teraz Papież mieszka w stanie obrony postawiono; ar-

maty kartaczami nabite po przednieyszych zaciągnięto ulicach, a przed znaczniey-szemi pałacami piechotę i iazdę rozstawiono. Takich używszy ostrożności, aresztowano Chirurga Angluzzi, dwoch braci Bouchard Xięgarzy, dwoch bogatych żydow Ascarelli i Ambrosi, i kilka ieszcze osób, które odesłano do Civita Vecchia. Poźniey zaś aresztowano i odesłano do rożnych wiezien PP. Vivaldi i Fuesca; Opatow Martelli, i Sacci nie iakiego Giusti medycyny doktora, oraz wiele innych mniey znanych osób. Niektorzy z aresztowanych odwoływali się iakoby byli Francuzami, ale nadaremnie; minister rzeczypospolitey Francuzkiey oświądczył, iż nigdy do podobnego gatunku interessow mieszać się nie będzie. Rzym cieszy się teraz zupełną spokoynością.

Z Turynu d. 8. Sierpnia.

Już nie masz ani sladu małego tu zaburzenia, którymeśmy na moment zagrożeni byli. Prędki ten zwrot do porządku, winniśmy rownie mądrym od rządu użytym sposobom, iak dzielności wszystkich dobrych obywateli; ci bowiem wzięli się do broni i pamagali woyskom z odwagą na naywiększe zasługuiącą pochwały. Powodzenia insuryentow nie mogły bydź tylko krotkie, bo maiąc słabe siły musieli bydź koniecznie zwyciężeni. Sprawiedliwie surowość użyta przeciwko nim, wstrzyma ich od dalszych zamysłow; w samem mieście Chiara więcey 40 osób rozstrzelano; w Monteallier 18 wskazano na śmierć, a w Nowara gdzie odważyli się walczyć z woyskami, wiele ich na placu bitwy położono, i domy pierwszych dowodzcow na rabunek wskazano. — Okazanie ludowi za rozkazem rządu zboża i pierwszych potrzeb rzeczy w ilości większey nad własną potrzebę, nay więcey się do usmierzenia buntu przyłożyło.

Od wyższego Renu d. 19. Sierpnia.

Jenerał Championet przeniosł swoią głowną kwaterę do Giesen.

Zatrzymanie żołdu miało szczegulniey żołnierzy w armii Sambry i Mozy przeciw radzie 500 zniechęcić.

Kraie Hessen-Kasselskie na lewem brzegu Renu są od wszelkich rekwizycyy od Francuzow za zapłatą co miesiąc 1000 liw. uwolnione.

Oprocz wielkiego obozu Cesarskiego przy Manheim, będzie ieszcze d. 1 września inny oboz między Ludwiksburg i Nekarą z 17 batalionow, 12 kompaniy piechoty i 44 szwadronow założony.

Z Roveredo d. 14 Sierpnia.

Dyrektoryat Cysalpińskiey rzeczypospolitey wyprawił także kuryera z Medyolanu z oświadczeniem swey niepodległości do Wiednia; ale ten został na granicach od kommendanta forpocztow nazad z odpowiedzia zwrocony: że Cesarz Jmć nie wie ieszcze nic o Cysalpińskiey rzeczypospolitey, a przynaymniey żadnych ieszcze rozkazow nie wydał do kommunikowania z nią, lub przepuszczania iey kuryerow.

Z Szwaycaryi d. 15. Sierpnia.

Dyrektoryat wykonawczy rzeczypospolitey Cysalpińskiey, pisał list do kantonow Szwaycarskich, w którym zapewnia ich o nayszczerszey swey przyiaźni, i wyraża chęć zawarcia z niemi związkow dla stron obydwoch równie użytecznych. Listy z Lugano donoszą, że Buonaparte ziechał d Udine.

DODATEK

DO Nru. 72.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 6. WRZEŚNIA 1797.

Z Gratz d. 30. Sierpnia.

Wiadomości z Udine pod dniem 20 t. m. donoszą, że d. 18 t. m. Neapolitański ambassador margrabia de Gallo i pełnomocny Cesarski minister baron Degelmann do Udine przybyli. To przybycie iest poprzednikiem wielkich zdarzeń, które w krotce ogłoszone będą. Dnia 25 przybędzie tam pewnie jenerał Buonaparte z ieneralnym kommissarzem Villemanzi. Do Palmanowa miało w tych dniach przeszło 1000 Polakow z Bononii przybydź, dla dopełnienia dywizyi jenerała Bernadotte. To będą zapewne owi mniemani Cyspadanie, o których z Gorycyi donoszono.

Poźnieysze wiadomości z Gorycyi d. 26 donoszą iuż o pewnym przybyciu dawno oczekiwanego Francuzkiego jenerała Buonaparte. Dnia 24 wieczor stanął w Passerian (w wspaniałem zamku (bywszego doży Manini) na drugi dzień stanął w Udine, gdzie iuż jenerał Meerfeld, Margrabia de Gallo, baron Humburg, i baron Degelmann na niego czekali. Dnia 26 miały się pierwsze konferencye negocyacyy rozpocząć; z utęsknieniem oczekuiemy ich ukończenia. Cesarskie woyska wszędzie obozami stanęły, aby tym więcey wagi negocyacyom przydać; Francuzi i Cysalpinowie to samo z swoiey strony zrobili.

Z Ankony d. 3. Sierpnia.

Jenerał Dalmagne wyprawił do Rzymu swego adiutanta z depeszami od dyrektoryatu do Papieża. W tuteyszym porcie nieznayduie się tylko 1 fregata Francuzka, reszta poszła z flotyllą do Korfu.

Od wyższego Renu d. 16. Sierpnia.

Od początku woyny nigdy armia Cesarska nie była tak zupełna iak teraz; czwarte bataliony iuż do niey powiększey części przybyły.

Każdy szaniec przy Ulm iest do cytadelli podobny: wszystkie maią służyć za oszańcowany oboż, ktory nie tylko Austryą i Bawaryą, ale i Szwabią okryie.

Z Sztuttgard d. 21. Sierpnia.

Od wyiazdu margrabiego de Gallo do Udine, pogłoski o pokoiu, które iuż były w Wiedniu opadły, zaczęły się odnawiać. Mowią teraz, że Cesarz odstępuie Mantui, ale za to całą ziemię stałą Wenecką weźmie.

Z Tryestu d. 6. Sierpnia.

Listy z Macedonii mowią zawsze o wielkich zaburzeniach w Grecyi. Porta nakazała z tey przyczyny ziazd baszow w Larisſs, stolicy dawney Teſsalonii, gdzie wszyscy baszowie maią się osobiście, lub przez deputowanych znaydować dla naradzenia się o środkach do przyduszenia tey niebezpieczney nowości.

Można zapewnić, że od brzegow Riva w Tyrolu, aż do Istryi w Dalmacyi stoi 150,000 woyska Austryackiego, a iescze zawsze przychodzą nowe z kraiow dziedzicznych, gdzie ich w broni ćwiczą.

Z Włoch d. 10. Sierpnia.

Nowy rząd Genueński, kazał posągi bywszey szlachty z paradney sali rady wielkiey uprzątnąć, i na tym mieyscu postawić kolos Genueńczyka Krzysztofa Kolumba odkrywcy Ameryki, któremu oyczyzna od lat 300 podobnego honoru nie uczyniła.

Z Bruxelli d. 16. Sierpnia.

Ostatnie listy z Lill donoszą, że pełnomocnicy po odebraniu nowych od rządow swoich instrukcyy, założyli nakoniec fundament traktatu pokoiu między rzecząpospolitą Francuzką i Anglią, i spodziewamy się niebawnie potwierdzenia tey szczęśliwey nowiny. Listy te dodaią, że nowy minister intereſsow zagranicznych Taleyrand Perigord przez swoią głęboką i zręczną politykę znacznie się przyłożył do przyspieszenia negocyacyy.

Z Udine d. 9. Sierpnia.

Jenerał Clarke odebrał uwiadomienie, że jenerał Buonaparte na dzień 12 lub 13 pewnie tu ziedzie, a że na tenże sam czas Margrabia de Gallo z Wiednia spodziewany, niewątpiemy o rozpoczęciu się negocyacyy i pomimo niektórych przeciwnych powierzchowności wierzyć można, iż te negocyacye w sposobie nayszczęśliwszym ukończone zostaną.

Na granicy w iednakowym dotąd są rzeczy stanie. Woyska Ceſsarskie zacząwszy od Tryestu aż do Roveredo formuią pół cyrkułu około kraiu Weneckiego, lecz daley za te linią nie posuwaią się. Jazda Francuzka dla niedostatku furażow musiała się ztąd cofnąć.

Z Medyolanu d. 12. Sierpnia.

Dowiaduiemy się, iż eskadra Tulońska pod kommendą admirała Brueys maiąca, iak mowią, 6000 ludzi do wysadzenia, przybyła do Korfu i tam się złączyła z sześcią woiennemi okrętami i sześcią fregatami Weneckiemi maiącemi 3000 ludzi. Wielu pierwszey rangi officyerow indzinieryi i artylleryi roziechało się do rożnych portow, zkąd maią wsiąść na okręty i złączyć się z tą eskadrą. Adjutant jenerała kommenderuiącego, który ostatnie miał powieść rozkazy, dnia 7go wyiechał z tąd do Korfu. Wszystko oznacza, iż iest iakaś wielka czynność w przedsięwzięciu, lecz nic więcey nadto wiedzieć nie można.

Z Asti piszą, że po ukończonym proceſsie dwoch adwokatow Arro i Barulti iako dowodzcow zaszłey rewolucyi rozstrzelano.

Od kilku dni rożne wychodzą tu rozporządzenia dążące do opatrzenia woyska, w żywność; między innemi zatrudniaią się

przygotowaniem 16 00 tysięcy racyi suchàrow.

Wielki Xżę Toskański i Xżę Parmy uznali rzeczpospolitą Liguryiską (dawniey Genueńską.) Deputowanych od lenności Rzeszy przyięto w Genui z ukontentowaniem i ucałowaniem braterskim. Bywszey szlachcie, która się niewroci będą skonfiskowane dobra.

DONIESIENIA.

Per Cæs: Reg: forum nobil: Cracoviense Galliciæ occidentalis Dno: Antonio Lubieniecki, & Victoriæ de Lubienieckie Pierzchlińska qua extra hæc regna absentibus publico hoc edicto notum redditur, Franciscam de Gorskie Boska absentium matrem sub 18 martii a. c. satis cessisse, substantiamque post defunctam relictam, juxta erectum officiose inventarium & quidem statum activum in summa: 5407 flrh: 43 x. statum passivum vero in summa 16,357 flrh: 9 x. consistere; atque una absentes Dnus: Antonius Lubieniecki & Victoria de Lubienieckie Pierzchlińska in sequelam §. §. 607. - 19. & 628. - 39. Cod: civilis partis, II. Cap: XVIII hisce invitantur, ut prævie competentiam suam ad hæreditatem questionis cum vel sine beneficio legis & inventarii odire, vel vero eandem repudiare malint, intra spatium unius anni & sex septimanarum hic fori porrigant, quo secus eorum silentium pro renuntiatione, ad jus hæreditatis haberetur. Datum Cracovie die 19 Augusti 1797,

Ex Cons: *Cæs:* Reg: fori nobil Cracovie gall: occid:

Woyna.
Auersperg.
Roskoschny.

Elzner.

Podaie się do wiadomości, iż w kamienicy W. Kluszewskiego, starosty Brzegowskiego pod Nrem: 358 Krzysztofory zwaney, znayduie się skład kraiowey Wiedeńskiey porcelany, Wiedeńskiey fabryki szkieł zwierciadłowych i obiciow. Ktoby sobie życzył co z tych artykułow, może bydź w cenie fabryczney podług upodobania usłużony. W tymże składzie dostanie kraiowego fayansy wyrownywaiącego Angielskiemu; iako też kamiennych imbrykow do kawy po mierney cenie.

DALSZY CIĄG WYRAŻENIA.

Tych Dominiow które oświadczywszy ofiary w prowiantach na woienne potrzeby dobrowolnie złożyć, iuż w J. C. K. Mci magazynach złożyli.

Hr: Jan Małachowski z Dominium Opoczno - - 365 Cen. Siana.
Konwent Cysterski w Jędrzejowie, - - 50 kor: Żyta.
W. JP. Michał Domaniewski, z Dominium Zachorzow. 8 detto.
Józef Rostkowski Przymusowawola. . - - 12 detto.
Wąsowicz, - Janikow. - 3 cen: Wełny
Gromada z Drugni, 2 Pistolety:
Tuleysze zgromadzenie żydowskie, - - 30 łokci płotna.
W. JP. Michał Bayer z Dominium Dębskawola, $38\frac{1}{16}$ kor: owsa.
Dominium Gesta Dębina, 10 - - żyta.
X. Pleb: Laskiewicz Sielce, 2 k. żyta 2 owsa.
Ekonom Trykiński, Sielce 4 k. jęczmienia.
Woyt z gromadą, detto. 2 k. żyta.
Sowka przysięgły, detto. 2 k. owsa.
Hrab: Zamoyska, Turobin - - - 984 k. żyta 963 k. owsa
Gromada Serebrzyście, - 3 detto 3 detto.
Jakób Watosowicz bywszy Pol: strażnik z Dnm. Siedlce. 2 pisto. 3 zł. Ryń.

Dominia które dobrowolne ofiary iako woienne składki w prowiantach dać oświadczyły.

Hrabia Maciey Sołtyk z Dominium	Kurozwęki	75 cet. siana.	
W. JP. Ludwik Rusocki,	Bosowice	17 $\frac{14}{16}$ kor. żyta.	
- Joachim Tarnowski,	Maliszczowa	35 $\frac{14}{16}$ k. żyta 18 $\frac{14}{16}$ ow. 2. c. ż.	
- Ludwik Kalinowski,	Olesnica,	96 detto 98 detto 50 siana	
Hrabia Joachim Morsztyn,	Garkow	40 detto 40 detto.	
- Jozef Wodzicki,	Skrobaczow	48 detto 48 Jęczmienia.	
W. JP. Alexy Warzycki,	Mietel	12 detto 12 owsa 6 detto.	
Hrabia Ignacy Wielopolski,	Radzonow		30 detto.
- Józef Chlanowski,	Chmielnik	250 zł. w miedzi Polski w wartości.	
W. JP. Badini,	Beysce	60 kor: żyta 100 kor: owsa.	
Hrabia Ignacy Wieloposki,	Pinczow		60 detto.
- Michał Potulicki,	Rogow	60 detto.	
W. JP. Fran: Rupniewski,	Gnoyno	125 zł. miedzi Polskiey w wartości.	
Hrabia Stan: Szaniawki,	Sołkow	26 sztuk skor wyprawnych.	
W. JP. Fran: Bystrzanowski,	Borzykowa	1 pistolet.	
- Poletyło,	Woysławice	2 konie.	
Gromada,	Zulip	6 korcy żyta.	
W. JP. Sokomorowski, z Dominium	Bzite	2 korce żyta.	
- Lisowski,	Bobrowe	2 detto.	
- Zawadzki,	detto	1 detto.	
- Wielobycki,	Wielobycz	2 detto.	
- Zawadzki,	detto	2 detto.	
Woyt Domański,	Krasnystaw	4 detto.	
Państwo Wierzbica,		1 sztukę płotna.	
Marcin Biliński,	Piaski szlache:	1 fuzyą.	
W. JP. Domański,	detto detto	1 detto.	
- Pianowski,	Tarnogura	1 sztukę płotna.	
Gromada,	Krasnyczyn	26 korcy żyta.	
Woyt Mokan,	Rokotup	4 detto.	
detto Filipuk,	detto	2 detto.	
detto Radynczak,	detto	1 detto.	
detto Jakób,	Zdanne	2 detto.	2 kor: owsa.
detto Tymczuk,	Dyisułtczyce	4 detto.	
Przysięgły Aatoniuk,	detto		4 detto.
Arendarz Andzetlowicz,	Rostoka		12 detto.
- Laybowicz,	Klesztow		2 detto.
Porysink,	detto	4 detto.	
X. Pleban Pinszecki,	detto	2 tatarki	2 detto.
Państwo,	Rostoka	8 żyta	12 detto.
X. Pleban Szulakiewicz,	Rostoka		2 detto.
Arendarz Józęfowicz	detto		2 detto,
Woyt Rusito,	detto	2 detto.	
Przysięgły Lewczuk.	detto		2 detto.
Woyt Wdowiak,	detto	4 detto	2 pszenicy.
detto Antoniuk,	detto	2 dett	
Przysięgły Zaiac,	detto		2 owsa.
Woyt Targowski,	Leszczany	4 detto	
Przysięgły Daniluk,	detto		2 detto.
Woyt Smuk,	Zemieiow	2 detto.	
Arendarz Laybowicz,	detto		2 jęczmienia.
W. JP. Suchodolska,	Dorunsk		20 owsa,
X. Pleban Szuszkowski,	detto		2 detto.

(*Reszta ofiar w następuiącym Nro.*)